

IRODALOM ÉS ZENE.

□ SIROLA FERENC ÚJ OLASZ PETŐFI-FORDÍTÁSAI. Sirola Ferenc nem korunkra valló önzetlen lelkesedéssel régóta és eredményesen fáradozik azon, hogy a magyar irodalomnak helyet teremtsen az olasz literatúrában, illetve, hogy irodalmunk java termékeivel azt gazdagítsa. Lefordította és kiadta Toldit, a Szigeti veszedelmet szemelvényesen és egy sorozat Petőfi verset. Ezenkívül a „Fiumei Szemle“ és a firenzei párját ritkító világirodalmi-folyóirat a „Nuova rassegna di letterature moderne“ meg a „Fiorentia nuova“ Petőfi, Arany, Kiss József, Tóth Béla, Herceg, Gárdonyi, Kóbor és egyéb fordításokat hoztak tőle. Az olasz „Toldi estéje“ jóformán készen van fiókjában, jelenleg pedig a „Bánk bán“ olaszításán dolgozik.

□ Legutóbb ismét egy sorozat Petőfi-fordítással lépett a nyilvánosság elé. Kötetkéje tartalmát két nagyobb elbeszélő költemény a „Bolond Istók“, a „Salgó“ és tizenhárom rövidebb lírai darab, köztük „A csárda romjai“, „A gólya“ és a „Szülőföldemen“ teszik.

□ Sirola fordításait verses alakban adja, ellentétben két szorgalmas olasz Petőfi-fordító kartársával, Rina Larice-vel és Umberto Norsa-vel, kik prózában adják vissza költőnket, megfosztva az olvasót a művészi forma esztétikai élvezetétől, noha erre az olasz poétika nem kényszeríti a fordítót, miként a francia.

□ Sirola valóban hivatott fordító, az első nagy olasz Petőfi-fordítónak, Giuseppe Cassoné-nak méltó sőt kiválóbb utódja, aki sohasem áll közénk és a költő között és nem fogyatkoztatja meg szellemi fényforrását, hanem maga vetette zavaró árny nélkül teljes fénypompájában láttatja azt.

□ Sirola fordításai tartalmi tekintetben kétségtelenül hűek, természetesen nem betűszerint véve, hanem szellemileg. A megszokott bosszantó félreértéseknek nyomuk sincs, hisz a fordítónak második anyanyelve a magyar. Egyrészt ez, másfelől költői tehetsége képessé teszi Petőfi költészete szépségeinek kitűnő tolmácsolására. Az eredeti költői alakzatokra úgy szólván mindig talál olasz megfelelőt, vagy ennek híján valami hasonlót. Elvértve, vagy két helyen kénytelen elejteni valami költői képet. A vers formák két esetet kivéve hosszabbak, mint az eredetiek, de ennek a kevésbé tömör olasz nyelv az oka. A hosszabb verssorok miatt azonban általában nem kell az eredetihez a magáéból hozzá adnia.

□ Ám főerénye az eredeti versek hangja, hangulata. Ezt, amiben az avatatlan fordító rendesen megbotlik, neki sikerül visszadni.

□ Sirola mindent összevéve, némi jelentéktelen apróságoktól eltekintve, kitűnően megtanította Petőfit Dante nyelvére, anélkül, hogy saját énje bélyegével módosította volna. Mindig csak Petőfi gondolatait és érzéseit érezzük világítani és lobogni. Csupán a gondolatok és érzések nyelvkísérete más, lágyabb, a „si“ nyelv moll-jába transzponált. És ez különös újszerű élvezetet nyújt.

□ Sirolának sikerül abba a csalódásba ringatnia az olvasót, hogy maga Petőfi énekel — olaszul. Ez a legnagyobb siker, mit fordító elérhet.

□ Petőfi teljes, bár nem tökéletes német fordítását már birjuk Steinbach József jóvoltából. Sirola — reméljük a teljes olasz Petőfivel fogja megajándékozni a két országot. És ez a fordítás méltó lesz a költőhöz.

HENDEL ÖDÖN.

